

Personalens kompetens
vid handläggning och uppföljning
av ärenden som rör barn och unga

I Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) publiceras verkets föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Socialstyrelsen ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

SOSFS kan beställas från Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm, fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se

ISSN 0346-6019 Artikelnr 2006-10-14

Tryck: Grafikerna Livréna i Kungälv AB, Kungälv 2006

Socialstyrelsens allmänna råd om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som rör barn och unga;

**SOSFS
2006:14 (S)**

Utkom från trycket
den 25 september 2006

beslutade den 12 september 2006.

I dessa allmänna råd ges rekommendationer till stöd för tillämpningen av bestämmelsen om lämplig utbildning och erfarenhet i 3 kap. 3 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453).

Tillämpningsområde

Dessa allmänna råd gäller för den personal som arbetar med handläggning och uppföljning av ärenden som avser barn och unga enligt socialtjänstlagen och lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Begreppsförklaringar

I dessa allmänna råd avses med

handläggning	förfarande som börjar med att ett ärende väcks och efter utredning utmynnar i ett beslut
uppföljning	dokumenterad systematisk genomgång av planerade och genomförda insatsers resultat Kommentar: Uppföljningen gäller insatsernas resultat för enskilda individer.

Utbildning och erfarenhet

Den personal som arbetar med handläggning och uppföljning av ärenden som avser barn och unga bör ha socionomexamen och minst ett års yrkeserfarenhet inom socialt arbete.

Introduktion och stöd

Den personal som saknar erfarenhet av arbete med handläggning och uppföljning av ärenden som avser barn och unga bör under en period av minst ett år

- få planerad introduktion,
- få planerat stöd, samt
- successivt få ta ansvar för ärenden.

Kunskapsområden

För att självständigt arbeta med handläggning och uppföljning av ärenden som avser barn och unga bör personalen ha teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter inom följande områden.

Barns och ungas utveckling och behov

- barns och ungas sociala, psykologiska och biologiska utveckling i ett helhetsperspektiv
- barns och ungas behov och föräldrars förmåga att tillgodose dessa behov
- faktorer av betydelse i familjenätverk och miljö
- barns och ungas tecken på att de far illa eller riskerar att fara illa

Utredning

- utredning, analys och bedömning av barnets eller den unges situation och behov, föräldrarnas förmåga att tillgodose behoven, barnets eller den unges och föräldrarnas inställning samt faktorer av betydelse i familjenätverk och miljö
- dokumentation av utredning, analys och bedömning
- strukturerade utrednings- och dokumentationsmetoder samt systematiska analys- och bedömningsinstrument

Samtal och relationer

- samtal med barn och unga med deras behov i fokus
- samtal med föräldrar med barnets eller den unges behov i fokus
- planering och ledning av olika former av samtal
- etablering och upprätthållande av relationer på individ- och grupp-nivå
- initiering och stödjande av förändringsprocesser

Samverkan

- förutsättningar för samverkan
- samarbetspartner samt deras yrkesroller och mandat
- initiering och ledning av samverkan med barns och ungas behov i fokus
- processer i grupper och nätverk

Regelverk och rättsutveckling

- barnkonventionen
- sociallagstiftning som rör barn och unga
- allmän förvaltningsrätt
- offentlighet och sekretess inom socialtjänsten
- rättspraxis inom området

Insatser

- olika insatserns innehåll och effekterna av dem
- planering och samordning av egna och andra aktörers insatser
- formulering av realistiska, uppföljningsbara mål för genomförandet av insatser

Uppföljning och utvärdering

- uppföljning och utvärdering av insatser för barnet eller den unge
- sammanställning av relevanta statistiska uppgifter på individnivå

Förhållningssätt och bemötande

Den personal som arbetar med handläggning och uppföljning av ärenden som avser barn och unga bör ha ett professionellt förhållningssätt för att kunna

- tillämpa ett barnperspektiv,
- säkerställa barnets eller den unges delaktighet och inflytande,
- bemöta människor i utsatta situationer och i kris,
- hantera motstridiga intressen och konflikter,
- göra etiska överväganden och ställningstaganden,
- ta emot och hantera synpunkter, klagomål och förslag och bedöma när annan kompetens än den egna behövs, samt
- vara saklig, opartisk, tydlig, nyanserad, empatisk, lyhörd och visa respekt.

Fortbildning och vidareutbildning

Den personal som arbetar med handläggning och uppföljning av ärenden som avser barn och unga bör få kontinuerligt stöd och kontinuerlig handledning och utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna. Personalen bör också ges möjlighet att följa kunskapsutvecklingen inom området.

Personalen bör genom vidareutbildning på magisternivå successivt och planerat fördjupa sina kunskaper inom området, t.ex. samtal med barn, barns och ungas utveckling och systematiska analys- och bedömningsinstrument.

Socialstyrelsen

HÅKAN CEDER

Monica Norrman
(Socialtjänstavdelningen)

